

Beszámoló Szokolya Község Önkormányzatának 2022 évi gyermek jóléti- és gyermekvédelmi feladatok ellátása

A gyermekvédelmi rendszer működtetésében az önkormányzatoknak kiemelkedő szerepe és felelőssége van, a személyi, tárgyi feltételek megteremtésében és a kötelező feladatok ellátásához az önkormányzatokat terhelő pénzügyi fedezet biztosításában. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

1. A település demográfiai mutatói

Szokolya Község állandó lakosainak száma 2023 január 1-jén: 1974 fő

Ebből:

0 -18 év közöttiek száma:

2021-ben 431 fő volt, **2022-ben a gyermekkorú lakosok száma 513 főre emelkedett.**

A település demográfiai mutató alapján 0 -18 éves korosztály a község lakosságának 25%-át jelentette.

A község gyermekkorú lakosainak adatai

		0-3 éves		3-6 éves		6-14 éves		14-18 éves		Összesen	
Település	Év	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
Szokolya	2022	41	40	53	57	113	109	61	39	268	245
Összesen		81		110		222		100		513	

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások

A szociális és gyermekjóléti pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 3/2017 (II.15.) Kt. rendelet foglalkozik az önkormányzati segély igénylésének és folyósításának feltételeivel.

A/ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2022. évben 15 fő.

A támogatás 6 családot, ebből 1 egyedülálló szülőt érint.

A családok megoszlása gyermekek száma szerint

Családban élő gyermekek száma	1	2	3	4 vagy 5	6 vagy annál több	Összesen:
Családok száma	1	1	4	0	0	6
Ebből egyedül álló szülő	1	0	0	0	0	2

2022-ben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma életkor szerint

Korcsoport	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 év feletti	Összesen:
Gyermekek száma (fő)	0	0	12	2	1	15

A tárgyévben fennálló jogosultságok alapján a támogatásra felhasznált összeg 172.800,- Ft volt.

2022-ben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma az egy főre jutó családi jövedelem szerint a jogosultság megállapításakor

	Egy főre jutó családi jövedelem				
	az öregségi nyugdíj legkisebb összegének felét nem éri el	az öregségi nyugdíj legkisebb összegének fele, illetve annál több, de az öregségi nyugdíj legkisebb összegét nem éri el	az öregségi nyugdíj legkisebb összegét eléri, de annak 135%-át nem haladja meg	az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át meghaladja, de annak 145%-át nem haladja meg	Összesen:
Jogosultak száma (fő)	3	7	3	2	15

A táblázat alapján megállapítható, hogy a támogatásban részesülő családok többségének jövedelmi szint a legalacsonyabb mértéket, az öregségi nyugdíj-minimumot, a jelenleg 28.500,- Ft-nak 180%-át: 51.300,- Ft-ot, illetve 165%-át: 47.025,- Ft-ot sem éri el.

Év közben a támogatott családok számában változás történt. 2022. augusztusban 5 család és 11 gyermek összesen: 74.400,- Ft, 2022. novemberben 6 család és 15 gyermek részesült 98.400,- Ft támogatásban.

2022. évben egy alkalommal került sor rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény kérelem elutasítására az egy főre jutó átlagkereset alapján.

B/ Települési támogatás

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás:

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban nem részesült gyermek, azonban a rendkívüli települési települési támogatás megítélése során a gyermekeket nevelő családok támogatására kiemelt figyelmet fordítunk.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó kiegészítő 8.400,- Ft pénzbeni ellátás 2022-ben egy főnek egy alkalommal került kifizetésre.

Újszülött támogatás:

Szokolyán az újszülött támogatás alanyi jogú.

A polgármester gyermekenként egyszeri 50.000 Ft támogatásban részesíti szociális rászorultságtól függetlenül azt a legalább egy éve bejelentett szokolyai lakóhellyel (nem tartózkodási hellyel) rendelkező és életvitelszerűen Szokolyán élő egyedül élő, illetve családot, ahol gyermek született, abban az esetben, ha a gyermek szokolyai lakóhellyel (nem tartózkodási hellyel) rendelkezik. (Családok esetében az egyik szülőnek elegendő bejelentett szokolyai lakóhellyel rendelkezni.)

A támogatás további feltétele, hogy az anya/család a gyermek megszületése előtt, illetve megszületését követően a település védőnői szolgálatnál a 49/2004. ESzCsM. rendelet 2.§ (3) és (5) bekezdése alapján nyilvántartásban van, és a várandós gondozása során legalább négy (koraszülés esetén egy) alkalommal részt vett védőnői várandós tanácsadáson. Az erről szóló igazolást a védőnő aláírásával igazolja. Polgármesteri hatáskörbe tartozik.

2022-ben 13 újszülött családja részesült 50-50 ezer Ft támogatásban, amelynek összege: 650.000,- Ft. volt.

3. Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermek napközbeni ellátása keretében bölcsődei, óvodai és iskolai étkeztetéssel történik. A gyermekvédelmi törvény szabályozza az étkezési térítési díj-kedvezményre való jogosultság feltételeit.

2022 évben intézményi étkeztetésben részesülők száma:

Bölcsődei ellátott: 11 fő, ingyenes: 7 fő

Óvodai ellátott: 84 fő, ingyenes: 70 fő

Általános iskolai ellátott: 124 fő, ingyenes: 7 fő, 50%-os térítési díjat fizet: 66 fő

Szünidei étkeztetésben résztvevők száma:

Szokolya településen 2022 évben nem volt igény a szünidei étkeztetésre.

Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás igénybevételére, a gyermekjóléti szolgálat feladataira a Gyermekvédelmi törvény 39-40. § - ában foglaltak az irányadók.

Ezen ellátási formáról az önkormányzat kistérségi ellátás keretében, a **Mosoly Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Családi Bölcsőde útján gondoskodik.**

Az Intézmény **Nagymaros, Verőce, Szokolya, Kismaros, Kóspallag** településeken látja el a feladatait.

Az Intézmény szolgáltatásai **kötelező ellátások:**

- család- és gyermekjóléti szolgáltatás,
- családi bölcsőde működtetése.

Személyi feltételek:

1 főállású intézményvezető, családsegítői feladatokat is ellát

3 főállású családsegítő

1 fő 4 órás adminisztrátor: kinevezése lejárt 2022. december 31-én.

Korábban 4 családsegítő végezte a család és gyermekjóléti szolgálatos feladatokat, ezt a státusz 2021. május óta nem sikerült betölteni.

Ellátás módja:**1. Család- gyermekjóléti szolgáltatás****Ellátottak köre**

A család és gyermekjóléti szolgáltatást önkéntesen és térítésmentesen mindenki igénybe veheti, aki a településen életvitelszerűen tartózkodik, legyen az 18 év alatti gyermek, vagy felnőtt személy.

Jellegénél fogva köteles segítséget, támogatást nyújtani nemre, korra, politikai, ideológiai meggyőződésre, etnikai hovatartozásra és állampolgárságra való tekintet nélkül mindazoknak, akik a szolgálatot bizalmukkal megtisztelik.

Az intézményt bárki felkeresheti:

- egyéni problémával
- segítő szándékú bejelentéssel
- segítségnyújtási ötlettel

Az ellátás igénybevételének módja

1. **Önkéntes:** Intézményünk szolgáltató jellegű, vagyis igénybevétele önkéntes és ingyenes. Szolgáltatunkat problémájával felkeresheti maga a gyermek, vagy a szülő, vagy egyéb családtagok, illetve bármely állampolgár jelezheti az érzékelt problémát. A gyermekjóléti szolgálat egyéb szolgáltatásainak (klubok, tábor) igénybevétele bármely, a településen élő gyermek számára elérhető.
2. **Jelzőrendszer által küldött:** Szolgáltatunk kezdeményezi a kapcsolatfelvételt, ha a jelzőrendszer valamely tagja jelez, hogy egyedülálló személy, család vagy gyermek egészséges fejlődése *veszélyben van*.
3. **Együttműködésre kötelezettség:** a hatóság együttműködésre kötelezi a gyermeket és a családját, ha a gyermek egészséges fejlődése alapellátás keretein belül nem megoldható és a szülő/szülők nem mutat együttműködést a veszélyeztetettség megoldásában.

Család- és gyermekjóléti szolgáltatás:

Komplex szociális alapellátási forma, melynek célja a családok, egyének életvitelében beállt átmeneti, vagy időszakos krízis kezelése, enyhítése. A szolgálat családgondozási feladatokat lát el, ellátásokat közvetít, és szervezési tevékenységet végez.

Cél:

- a szociális munka sajátos eszközeivel - szociális segítőmunkával - segítséget nyújtunk a klienseknek a mindennapi életüket fenyegető gazdasági és társadalmi negatív hatások kivédéséhez,
- a gyermek családban történő felnevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése,
- kliensek képessé válnak arra, hogy a különböző problémákat önállóan, saját erejükből oldják meg, és szociális működőképességük erősödjön.

A családsegítők feladata:

- tájékoztatás a gyermeki jogokról és a gyermekek fejlődését biztosító támogatásokról,

- tanácsadás családtervezési, pszichológiai, életvezetési és mentálhigiénés kérdésekben, nevelési kérdésekben,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése,
- más szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése, közvetítés,
- családi konfliktusokban közvetítés és segítségnyújtás, mediáció,
- családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- prevenciós szabadidős foglalkozások, táborok szervezése,
- ruha és bútoradományok közvetítése,
- egészségkárosodással és egyéb egészségügyi problémákkal kapcsolatos ügyek intézése,
- tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósság teherrel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtása,
- csoportmunka hasonló problémával küzdő személyek segítésére.

Szolgálat által ellátott gyermekek 2022-ben:

család- és gyermek jóléti szolg. által ellátott	36
ebből 0-18 éves	12
ebből 18 év feletti	24

2022-ben Szokolya ellátottak száma nem- és korcsoport szerint:

Nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62-	összesen
férfi	1	5	3	0	0	3	9	0	1	22
nő	0	0	2	1	1	0	5	4	1	14
Összesen:	1	5	5	1	1	3	14	4	2	36

Gondozási okok:

Szolgálat esetében megnevezett probléma gyermekek ellátása során:

- családon belüli konfliktusok
- alacsony szülői kompetenciák gyermeknevelési területen
- érzelmi, értelmi elhanyagolás
- beilleszkedési, magatartási problémák
- tankötelezettség teljesítésének hiánya

Leggyakoribb gondozási okok a felnőtt lakosok körében (18+):

- ügyintézésben, hivatalos levelek értelmezésében, formanyomtatványok kitöltésében segítségnyújtás
- alacsony jövedelem, tartozások
- pszichés problémák
- alacsony iskolai végzettség vagy szenvedélybetegség miatti munkanélküliség
- az ügyfél nem együttműködő a valós probléma megoldására

Szolgáltatások 2022-ben	Szokolya
Információnyújtás	57
Tanácsadás	32
Hivatalos ügyek intézése	31
Segítő beszélgetés	32
Adományközvetítés	16
Egyéb	82
Tevékenység összesen	250

Jelzőrendszer és működése

A gyermekek veszélyeztetettségének észlelése és a preventív ellátások megszervezése érdekében a veszélyeztetettségről a **jelzőrendszer szakszerű működtetésével** szereznek tudomást a Szolgálat munkatársai.

A társintézményekkel a Szolgálat egyenrangú félként, kölcsönös alapon dolgozik együtt, azaz a szolgálat a család egészét érintő általános szociális szolgáltató funkciót, míg a társintézmények az egyes családtagokat érintő speciális szolgáltató funkciót töltenek be.

A Szolgálat tevékenysége során a családi problémák megelőzésére, a hatósági út elkerülésére törekszik. Az együttműködés során az érintett intézmények és a gyermek jóléti szolgálat munkatársai közlik egymással azokat az adatokat, panaszokat, vizsgálati eredményeket, amelyek a közös célok eléréséhez, illetve a közös feladatok legjobb ellátásához szükségesek.

Jelzések

2022-ben a jelzőrendszeri megbeszélések száma: 6

2022-ben az írásos jelzések száma: 7

2022-ben 92 írásos jelzés érkezett a Szolgálathoz, ebből 7 érintett Szokolyai gyermeket vagy felnőttet.

A jelzések során minden esetben megkeressük a családot, de nem minden esetben történik megállapodás kötés a családdal, ez a problémától és a megkeresett személy együttműködési hajlandóságától függ.

A Szolgálatunk minden évben megtartja a törvény által előírt éves **gyermekvédelmi tanácskozást**, melyen a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékeljük a jelzőrendszer éves működését és áttekintjük a gyermek jóléti alapellátás valamennyi formáját, éves tervet készítünk a működésről, szükség szerint javaslatot teszünk működésük javítására.

A 2022. év értékelése során több olyan javaslat született, mely a területen dolgozók (pedagógusok, óvó nénik, pszichológusok, családsegítők, gyógypedagógusok) munkáját szakmailag megkönnyíthetik, a szakemberekre háruló egyre nagyobb pszichés terhet csökkenthetik.

A munkavégzés megkönnyítésére és a fenntartható hatékonyság elősegítésének érdekében valamennyi fenntartó felé megküldjük a területet érintő javaslatokat, melyek a **képviselő testület felé** az alábbiak:

- óvodapszichológus biztosítása,
- szakemberhiány megszüntetésére lépések,
- anyagi támogatás elsősorban természetben történjen,
- szorosabb együttműködés a települési támogatások és egyéb támogatásokkal kapcsolatban, átlátható legyen.

A gyermeke tartósan fennálló veszélyeztetettsége miatt a gyámhivatal védelembe veszi a gyermekeket.

2022-ben védelemben álló gyermekek száma: 3

A védelemben vételek **okai**:

- értelmi és érzelmi elhanyagolás,
- szülői alkalmasság kérdése.

A gyermeke súlyos veszélyeztetettsége miatt a gyámhivatal gyermeket családijából kiemeli:
2022-ben nem került kiemelésre új gyermek.

Összegzés:

Család-és gyermek jóléti szolgáltatás:

- Az elmúlt év nagyon nehéz volt a szolgálat életében. Márciusban egy kolléga távozott az Intézményből, az ő helyét csak májusban tudtuk betölteni, ami nagy megterhelést jelentett a mindennapi munka elvégzésében.
- Az esetszámok emelkedése minimális, de súlyosabbak lettek a megjelenő ügyek, több szakember (pszichológus, pszichiáter, mediátor, családterapeuta, jogász) bevonását igényelték.
- Jelentősen emelkedett a szolgáltatások száma, ez azt jelenti, hogy az ügyfelek problémái is sokasodtak (halmozott problémák).
- Az elmúlt évben családsegítés területén sajnos az ügyfelek egy része nem mutatott együttműködést, így nem volt hatékony a segítő munka (életviteli problémák, anyagi problémák, szenvedélybetegségek).
- Az intézmények egyre több sajátos nevelést igénylő gyermeket érzékelnek.
- A településen élő gyermekek és családok a szükséges ellátásokhoz hozzáférnek, de sok esetben ez csak akár több hónapos várakozási idővel történik meg (szakember hiány).

Munkát nehezítő körülmények a szolgálatnál:

- szakemberhiány az intézményeknél,
- pszichiátriai, pszichológiai ellátásra hosszú várólista,
- olyan társadalmi változásokat látunk mind a családszerkezetekben, mind a megemelkedett igényekben, amelyeket a rendszerek még nem követtek le,
- új problématípusok, melyeknél csak a helyi ellátórendszert és saját szakmai kapcsolatrendszerét tudják használni a szakemberek,
- a jelenlegi dolgozói létszám mellett nagyon nehéz folyamatosan fenntartani, hogy a szakmai munka minősége ne sérüljön,
- a szakemberek kapacitása véges,
- a bizonytalan működési feltételek miatt, a kollégák pályán tartása nagyon nehéz.

Társulásban rejlő erősségek:

- Az öt településen hasonló problémák merülnek fel. Ami ez egyik településen új problémaként megjelenik, jellemzően rövid időn belül egy másik ellátott településünkön is felbukkan, itt már gyorsabban tudjuk a problémát kezelni.
- Az ügyfelek egy része a Szolgálat ellátási területén belül változtatja lakhelyét, ilyen esetekben nem kell családsegítőt váltani, folyamatos marad a segítő munka.
- A problémák megoldásában a helyi szervezetekkel, intézményekkel, szakemberekkel jó szakmai kapcsolat alakult ki a területen az elmúlt évek alatt. A szoros együttműködésnek, a pozitív, szociális hozzáállásnak köszönhetően a krízishelyzetek megoldásában a Szolgálat munkáját ezek segítették.
- **Teamben dolgozunk segítve egymás munkáját, elakadásait, pszichés megsegítését, ugyanakkor mivel kis Intézmény vagyunk, megmarad a családi légkör, ami erős megtartóerőnek bizonyult az elmúlt években.**

Jelenleg legnagyobb veszélyt a Szolgálat működésénél abban látjuk, hogy az évek óta fennálló szakemberhiány (logopédus, pszichológus, pszichiáter, pedagógus, védőnő, szociális munkás) és a mindenütt megjelenő pályaelhagyás, mostanra olyan mértéket öltött, ami gyakorlatilag az Intézmények hatékony működéseit teszi bizonytalanná. A szociális területen ez különösen nagy gondot okoz, mert eszköztelennek maradunk a gyors segítségnyújtás során.

Ha a munkáltatók, fenntartók nem biztosítanak stabil, kiszámítható körülményeket, a meglévő és a pályakezdő szakemberek elhagyják a pályát, vagy a magánszférába vándorolnak. Ezekre a problémákra helyi megoldásokat, (pl.: összefogást a szakemberek közös alkalmazására) hosszú távú koncepciókat kell találni, mert a települések, a családok mindennapi életét befolyásolják.

Terveink a munkavégzés területén a 2023. évre:

- Az ügyfélfogadások átalakítása a jelenlegi igényeknek és lehetőségeknek megfelelően.
- A meglévő szakmai munka további folyamatos biztosítása.
- A munkatársak pályán tartása, a munkakörülmények javításával.

Határozati javaslat

Szokolya Község Önkormányzat

.../2023. (IX.18.) sz. Képviselő-testületi határozata

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadása

Szokolya Község Önkormányzat képviselő-testülete elfogadja a 2022. évre vonatkozó gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelést.

Felkéri a polgármestert, a határozattal kapcsolatos szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

dr. Cseri Tibor
aljegyző